

(สำเนา)

เลขที่รับ ๑๒๑/๒๕๕๑ วันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมา
เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรด
นำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พิชณุ หัตถสงเคราะห์ ผู้เสนอ

(นายพิชณุ หัตถสงเคราะห์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สมเกียรติ ศรีลัมพ์ ผู้เสนอ

(นายสมเกียรติ ศรีลัมพ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน

(ลงชื่อ) นันทนา ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ

(นางนันทนา ทิมสุวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) เสรี สาระนันท์ ผู้เสนอ

(นายเสรี สาระนันท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) เกษม อุประ ผู้เสนอ

(นายเกษม อุประ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สุชาติ ลายน้ำเงิน ผู้เสนอ
(นายสุชาติ ลายน้ำเงิน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) วีระ ไตรสรณกุล ผู้เสนอ
(นายวีระ ไตรสรณกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สมชัย เจริญชัยฤทธิ์ ผู้เสนอ
(นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชากรไทย

(ลงชื่อ) จุมพฏ บุญใหญ่ ผู้เสนอ
(นายจุมพฏ บุญใหญ่)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พีรพันธุ์ พาลุสุข ผู้เสนอ
(นายพีรพันธุ์ พาลุสุข)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พรพิมล ธรรมสาร ผู้เสนอ
(นางสาวพรพิมล ธรรมสาร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) นพคุณ รัฐผไท ผู้เสนอ
(นายนพคุณ รัฐผไท)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พันตำรวจโท สุรทิน พیمانเมฆินทร์ ผู้เสนอ
(สุรทิน พیمانเมฆินทร์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) กิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายกิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ทรงศักดิ์ ทองศรี ผู้เสนอ
(นายทรงศักดิ์ ทองศรี)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) วันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ ผู้เสนอ
(นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สมคิด บาลไรสง ผู้เสนอ
(นายสมคิด บาลไรสง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ภิรมย์ พลวิเศษ ผู้เสนอ
(นายภิรมย์ พลวิเศษ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

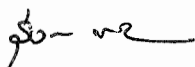
(ลงชื่อ) ไชยวัฒน์ ตินรัตน์ ผู้เสนอ
(นายไชยวัฒน์ ตินรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สิรินทร รามสูต ผู้เสนอ
(นางสิรินทร รามสูต)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิชาติ)

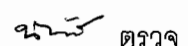
ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานประชุม

ธนพร พิมพ์

ทาน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นดังนี้

(๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ที่วัดและที่ธรณีสงฆ์” “ที่สาธารณะ” “วัด” “ชุมชน” “สถานที่ราชการ” “สถานศึกษา” “โบราณสถาน” “คณะกรรมการ” “คณะกรรมการส่วนจังหวัด” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ทำไม้” กับบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) เพิ่มหมวด ๑/๑ การเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๑ ถึงมาตรา ๑๓/๑๐)

(๓) เพิ่มบทกำหนดโทษในกรณีผู้ใดไม่มาให้ข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการส่วนจังหวัดเรียกหรือสั่ง ตามมาตรา ๑๓/๖ (๑) หรือผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการส่วนจังหวัดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๑๓/๖ (๒) (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕/๑)

เหตุผล

เนื่องจากได้มีการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ ซึ่งได้มีการครอบครองหรือทำประโยชน์มาก่อนที่มีการประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ดังนั้นเพื่อความเป็นธรรมและเพื่อมิให้เกิดการโต้แย้งสิทธิระหว่างบุคคลหรือเอกชน และรัฐ สมควรเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งตามมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๒ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ที่วัดและที่ธรณีสงฆ์” “ที่สาธารณะ” “วัด” “ชุมชน” “สถานที่ราชการ” “สถานศึกษา” “โบราณสถาน” “คณะกรรมการ” “คณะกรรมการส่วนจังหวัด” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ทำไม้” กับบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๖

“ที่วัดและที่ธรณีสงฆ์” หมายความว่า ที่ดินซึ่งเป็นสมบัติของวัด และให้หมายความรวมถึงที่วัดร้างด้วย

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ถนนหนทาง และรวมถึงทางน้ำด้วย

“วัด” หมายความว่า สถานที่ทางศาสนา รวมถึงโบสถ์ วิหาร และที่อยู่ของสงฆ์หรือนักบวช

“ชุมชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม รวมถึงที่อยู่อาศัย ที่ประกอบอาชีพ ตลาด

“สถานที่ราชการ” หมายความว่า สำนักงานหรืออาคารทำการรวมถึงอาคารประกอบอื่นที่ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องและบ้านพักของข้าราชการ

“สถานศึกษา” หมายความว่า หน่วยงานตามกฎหมายที่มีหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา

“โบราณสถาน” หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการก่อสร้างหรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นประโยชน์ทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

“คณะกรรมการส่วนจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ ส่วนจังหวัด

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑/๑ การเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ มาตรา ๑๓/๑ ถึงมาตรา ๑๓/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

“หมวด ๑/๑

การเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์

ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

มาตรา ๑๓/๑ ให้มีคณะกรรมการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ ประกอบด้วย

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมศิลปากร และผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมป่าไม้ เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๓/๒ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัด และที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

(๒) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

(๓) ให้ความเห็นหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีเกี่ยวกับการเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

(๔) ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยคำร้องตามมาตรา ๑๓/๘

(๕) เสนอมติต่อรัฐมนตรีให้เพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

มาตรา ๑๓/๓ ให้มีคณะกรรมการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะส่วนจังหวัดในจังหวัดที่มีการประกาศกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัดเป็นรองประธานกรรมการ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เป็นกรรมการ และป่าไม้จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่เป็นการพิจารณาเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้นายอำเภอท้องที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนสองคน และเลขานุการนายกองจัดการบริหารส่วนตำบล เป็นกรรมการร่วมด้วย และป่าไม้อำเภอเป็นกรรมการร่วมและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๓/๔ คณะกรรมการส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามคำร้องตามมาตรา ๑๓/๓

(๒) พิจารณา และวินิจฉัยเกี่ยวกับคำขอเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานข้าราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

(๓) เสนอความเห็นแก่คณะกรรมการในการเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานข้าราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๓/๕ ให้นำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการและคณะกรรมการส่วนจังหวัดโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓/๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ให้คณะกรรมการและคณะกรรมการส่วนจังหวัดมีอำนาจเรียกเป็นหนังสือให้บุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบายความเห็น คำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และการเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ

(๒) ให้คณะกรรมการส่วนจังหวัดและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกโดยให้ผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๓/๗ บุคคลใดหรือผู้แทนของวัด ผู้แทนชุมชน ผู้แทนสถานข้าราชการ ผู้แทนสถานศึกษา และผู้แทนหรือผู้มีหน้าที่ดูแลโบราณสถานที่ยังอ้างว่ามีสิทธิหรือได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่

คำร้องดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ส่งต่อไปยังคณะกรรมการส่วนจังหวัดโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๓/๘ เมื่อคณะกรรมการส่วนจังหวัดได้รับคำร้องตามมาตรา ๑๓/๗ แล้วให้พิจารณาสอบสวนตามคำร้องนั้นให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓/๘ เมื่อคณะกรรมการได้รับความเห็นจากคณะกรรมการส่วนจังหวัดแล้ว ให้พิจารณาและมีมติให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน หากคณะกรรมการเห็นว่าผู้ร้องมีสิทธิหรือได้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้น ใช้บังคับ และมีเหตุสมควรเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น ให้คณะกรรมการมีมติเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน และให้เสนอมติต่อรัฐมนตรีเพื่อออกเป็นกฎกระทรวง และเฉพาะกรณีที่มีการเพิกถอนบางส่วนให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เพิกถอนนั้นแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

หากคณะกรรมการมีมติไม่ให้เพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติตามคำร้องไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ผู้ร้องมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมติของคณะกรรมการ และให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๓/๑๐ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการและคณะกรรมการส่วนจังหวัดเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

“มาตรา ๓๕/๑ ผู้ใดไม่มาให้ข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการส่วนจังหวัดเรียกหรือสั่งตามมาตรา ๑๓/๖ (๑) หรือผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการส่วนจังหวัดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๓/๖ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากได้มีการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะซึ่งได้มีการครอบครองหรือทำประโยชน์มาก่อนที่มีการประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ดังนั้นเพื่อความเป็นธรรมและเพื่อมิให้เกิดการโต้แย้งสิทธิระหว่างบุคคลหรือเอกชน และรัฐ สมควรเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติใน ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ที่วัดและที่ธรณีสงฆ์” “ที่สาธารณะ” “วัด” “ชุมชน” “สถานที่ราชการ” “สถานศึกษา” “โบราณสถาน” “คณะกรรมการ” “คณะกรรมการส่วนจังหวัด” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ทำไม้” กับบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” (ร่างมาตรา ๓) เป็นดังนี้

“ที่วัดและที่ธรณีสงฆ์” หมายความว่า ที่ดินซึ่งเป็นสมบัติของวัด และให้หมายความรวมถึงที่วัดร้างด้วย

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ถนนหนทาง และรวมถึงทางน้ำด้วย

“วัด” หมายความว่า สถานที่ทางศาสนา รวมถึงโบสถ์ วิหาร และที่อยู่ของสงฆ์หรือนักบวช

“ชุมชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม รวมถึงที่อยู่อาศัย ที่ประกอบอาชีพ ตลาด

“สถานที่ราชการ” หมายความว่า สำนักงานหรืออาคารทำการรวมถึงอาคารประกอบอื่นที่ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องและบ้านพักของข้าราชการ

“สถานศึกษา” หมายความว่า หน่วยงานตามกฎหมายที่มีหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา

“โบราณสถาน” หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการก่อสร้างหรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นประโยชน์ทางศิลปประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

“คณะกรรมการส่วนจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะส่วนจังหวัด

ส่วนที่ ๒ เพิ่มหมวด ๑/๑ การเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ (ร่างมาตรา ๑๓/๑ ถึงมาตรา ๑๓/๑๐) เป็นดังนี้

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมศิลปากร และผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมป่าไม้ เป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๓/๑)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

๒) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

๓) ให้ความเห็นหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีเกี่ยวกับการเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

๔) ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยคำร้องตามมาตรา ๑๓/๘

๕) เสนอมติต่อรัฐมนตรีให้เพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ (ร่างมาตรา ๑๓/๒)

(๓) กำหนดให้มีคณะกรรมการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะส่วนจังหวัดในจังหวัดที่มีการประกาศกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัดเป็นรองประธานกรรมการ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เป็นกรรมการและป่าไม้จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๓/๓ วรรคหนึ่ง) ในกรณีที่เป็นการพิจารณาเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้นายอำเภอท้องที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองัดการบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองัดการบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนสองคน และเลขานุการนายกองัดการบริหารส่วนตำบล เป็นกรรมการร่วมด้วย และป่าไม้อำเภอ เป็นกรรมการร่วมและผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๓/๓ วรรคสอง)

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามคำร้องตามมาตรา ๑๓/๘

๒) พิจารณา และวินิจฉัยเกี่ยวกับคำขอเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

๓) เสนอความเห็นแก่คณะกรรมการในการเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศทับที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา โบราณสถาน และที่สาธารณะ

๔) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๓/๔)

(๕) กำหนดให้นำบทบัญญัติในเรื่องการประชุมคณะกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาติมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการและคณะกรรมการส่วนจังหวัดโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๓/๕)

(๖) กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

๑) ให้คณะกรรมการและคณะกรรมการส่วนจังหวัดมีอำนาจเรียกเป็นหนังสือให้บุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบายความเห็น คำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และการเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ

๒) ให้คณะกรรมการส่วนจังหวัดและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก โดยให้ผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร (ร่างมาตรา ๑๓/๖)

(๗) กำหนดให้บุคคลใดหรือผู้แทนของวัด ผู้แทนชุมชน ผู้แทนสถานที่ราชการ ผู้แทนสถานศึกษา หรือผู้แทนหรือผู้มีหน้าที่ดูแลโบราณสถานที่ยังอ้างว่ามีสิทธิ หรือได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ (ร่างมาตรา ๑๓/๗ วรรคหนึ่ง) คำร้องดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ส่งต่อไปยังคณะกรรมการส่วนจังหวัดโดยไม่ชักช้า (ร่างมาตรา ๑๓/๗ วรรคสอง)

(๘) กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการส่วนจังหวัดได้รับคำร้องตามมาตรา ๑๓/๗ แล้วให้พิจารณาสอบสวนตามคำร้องนั้นให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๓/๘)

(๙) กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการได้รับความเห็นจากคณะกรรมการส่วนจังหวัดแล้วให้พิจารณาและมีมติให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน หากคณะกรรมการเห็นว่าผู้ร้องมีสิทธิหรือได้

ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติ นั้นใช้บังคับ และมีเหตุสมควรเพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น ให้คณะกรรมการมีมติ เพิกถอนพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน และให้เสนอมติต่อรัฐมนตรีเพื่อ ออกเป็นกฎกระทรวง และเฉพาะกรณีที่มีการเพิกถอนบางส่วนให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เพิกถอน นั้นแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย (ร่างมาตรา ๑๓/๕ วรรคหนึ่ง) หากคณะกรรมการมีมติไม่ให้เพิกถอน พื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติตามคำร้องไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ผู้ร้องมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมติของคณะกรรมการ และให้รัฐมนตรี วินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๑๓/๕ วรรค สอง) คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๑๓/๕ วรรคสาม)

(๑๐) กำหนดให้ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการและ คณะกรรมการส่วนจังหวัดเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๑๓/๑๐)

(๑๑) กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ใดไม่มาให้ข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารตามที่ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการส่วนจังหวัดเรียกหรือสั่งตามตามมาตรา ๑๓/๖ (๑) หรือผู้ใด ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการส่วนจังหวัดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๑๓/๖ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕)